

כניסת שבת:
 ירושלים: 18:30
 ת"א: 18:45
 חיפה: 18:37
 באר-שבע: 18:47

יציאת שבת:
 ירושלים: 19:43
 ת"א: 19:46
 חיפה: 19:46
 באר-שבע: 19:45

יריית פתיחה / אבישי פרי

הבן הזה, כמה עצוב, אינו לבד. כבר מזמן שהחרדים - היהודים האוטנטיים בישראל של 2014, חשים 'נרדפים' עד לעייפה. דמם התקשורתי הותר. יש שמתנכרים אליהם כמו היו זרים בארץ לא-להם. זאת למרות שאת ה'קושאן' המלא רק הם מבקשים לנטור בעיקשות נמרצת.

במשך שישים השנה האחרונות הפך העם החדש את עורו. דור ההשכלה הנציח בגידה בערכי מורשת ודת - עד כי עם המורשת בת האלפיים נדרס בברוטאליות מחרידה. זה החל ב'ועד הלאומי' וממשיך בימינו אנו, בישראל הנאורה. אותה גברת בשינוי אדרת.

וכאשר ישבו הישראלים בלילה הזה, ליל הסדר, הבוקה באור יקרות, ויקראו את דבר ההגדה, לפתע ייזכרו כי העם היהודי, מורשת יש לו. הוא לא עוצב מחדש בישראל. זהותו היא הזהות העתיקה בת-הקדומים. איש מודרני, עם כל-הכבוד, אינו יכול לה. כן, הוא מתחיל כבר בדורו של אברהם אבינו. ממש לא עם הולדת מדינת ישראל הצעירה.

ההגדה, כך שמעתי אומרים, הינה "מגילת העצמאות" של עמנו העתיק.

ובהררי-סיני עוצבה אפוא זהותו.

1. "פינת החי" החרדית!

פנגד ארבעה בנים דברה תורה. אָחַד חָכֵם, וְאָחַד רָשָׁע, וְאָחַד תָּם, וְאָחַד שָׂאִינוּ יוֹדֵעַ לִשְׂאוֹל ההגדה מספרת לעם ישראל את המסלול הארוך רווי הדם והדמעה במשעוליו פוסע העם היהודי, לדורותיו. וכאן הבן שואל: מה כל זה קשור אפוא לסיפור האקטואלי של "יציאת מצריים" בו אנו עוסקים בליל הסדר; מה בין שמיטה להר-סיני?

ייתכן, כך נראה, שהסיפור הזה משורטט בעיקר עבור הבנים אשר לא יודעים לשאול או שלא מקיימים. אלו, שואלים בזדון או שלא את שאלת "מה העבודה הזאת לכם?...". מתקשים להבין פשרם של מעשים יהודיים. מבחינתם, ובצדק, אלו, זרים להם ולעולמם המוחצן. נמנים על המתיריים בשכונות החרדיות וחושבים את תושביהן ל"פינת החי" הפיקנטית שחמוד להיפגש עמה. כן, לא פחות.

בדיוק בשבילם פורטים את ההיסטוריה של עם ישראל, מאברהם ועד הנה, ומודיעים להם פשוטות כי אין כל חדש תחת השמש; ההיסטוריה היהודית היא עתיקה וכי ימיה כימי-עולם! זו הדרך וזו העיר לסלק את הבורות המולידה תופעות-לוואי של ניכור.

השבוע בגליון:

4
ראשון לציון, מה הוא אומר:
 הרב שלמה משה עמאר, בראיון נוקב וגלוי-לב

"כנגד ארבעה בנים...":
 סוללת אישי-חינוך על דמותם בימינו

3
5
סיפור לחג:
 ארבעה כוסות של יגון

"לא ייאכל חמץ":
 מדוע לא נאכף "חוק החמץ" בערים?

4
הבן החמישי
 הרב א. ישראלי מותח קווים לדמותו של הבן העלום

יוצא-לאור ע"י מכון "בלבבי - יהדות מלב אל לב"

1 גיליון "פרשניית השבוע" - לאנשים שחושבים קצת יותר עורך ראשי: הסופר אבישי פרי. יועץ תוכן: יצחק העברי. הגהה: שמוליק כהן. לקבלת הגיליון - מייל המערכת: abyisrael@gmail.com פלא: 0504116867.

יריית פתיחה / אבישי פרי (המשך)

אם "מוציא האדם את עצמו מן הכלל", הרי שעצם מציאות היבדלות זו עם קטלוג חדש ועצמאי מהווה תעודת ביטחון לסיכון רוחני עתידי.

2. בין 'חוזר בשאלה' למגילת העצמאות!

קְשָׁעָה הוּא אֹמֵר? וְאִפְּי אֶתְהּ הַקְהָה אֶת שְׁנֵי וְאָמַר לוֹ: "בְּעָבוּר זֶה עָשָׂה ה' לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרָיִם". לִי וְלֹא לוֹ. אֱלוֹ הִיָּה שָׁם, לֹא הִיָּה נִגְאָל

מה באמת מעיק על הרשע של ההגדה? ומדוע המענה ההולם ביותר הנו ב"הקהה את שיניו"? נחדד:

הרשע משייך את חובת קיום המצוות לקהל סקטוריאלי - קרי: העם החרדי. מבחינתו, שאלת קיומן הוא עוד שאלה הכרוכה ביחסי חרדים-חילונים בישראל. למען האמת, הכל מבינים, כי שאלה זו הינה שאלה שבין האדם לבוראו.

נוטים ישראלים לנקוט שהיהדות היא שורת טקסים וטקסטים - שמתוקף צביונם שייכים לקהל בעל הווייה גלותית ומיושנת; אלו-הם עבדקנים נוסח וורשא המתנועעים מול שורות ארמיות עתיקות של גמרא. בישראל החדשה, שלפי מגילת העצמאות "הוקם בה העם היהודי", אין מקום להווייה זו.

דומים בעיניי אלו לאותו 'חוזר בשאלה' שהחל ספונטנית באמירת ברכת 'אשר יצר' עם צאתו מהשירותים, ולפתע, משנזכר כי כבר איננו חרדי, זרק מיד לחלל האוויר: 'ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד' (השמורה למי שאומר 'ברכה לבטלה', ללא צורך...). מבחינת היבטו, המגווח והאירוני כל-כך, התורה ניתנה לעם החרדי בלבד.

משכך, הדרך להדוף את טענותיו של זה, היא באמצעות עקירת ההנחה המעוותת שלו ע"י האזכור הפשוט לפיו "פסח הוא לה". כלומר: הפסח הוא צו שנולד מכוח פקודת האלוקים, ומעתה אינו שייך למגזר כזה או אחר. כל יהודי, ירצה או לא ירצה, הוא תחת מרותו.

לא-בכדי נחשב האחרון "המוציא עצמו מן הכלל", לכזה ש"כופר בעיקר". שכן, הוא מעלים את האלוקים מהתמונה ומבכר לחמוק מעיקר הסיפור בכך שמשייך כאמור את היהדות לפלג מסוים בעם היהודי.

איש כזה, מעמידים על המקום. מקיימים בו "הקהה את שיניו" ומודיעים לו כי אף "אילו היה שם - לא היה נגאל" - היינו, חושפים פרצופו האמתי כשמפטירים בפניו: 'אינך אלא צבוע. זאת משום שגם שם, בלב ליבה של הגלות המתישה, לא אבית לנטור את ערכיה הנושנים. ולא רק בישראל החדשה הנך בועט באלו. "אילו היית שם - גם לא היית נגאל"! הוי אומר: שהסיבה שאתה נמנע מקיום המצווה, לא נובעת אלא מזדון מכוון. לא מתוך רעיון הגיגי זה או אחר שאינו אלא דמגוגיה הנוטפת צביעות!

בעניין נשים וההגדה

יש להסתפק האם נשים מחויבות בסיפור יציאת מצריים בהגדה של פסח.

והנה, היה מקום להוכיח מן הגמרא פסחים (קטז, א) שהינן בכלל החיוב, שכן שם נאמר, שאם אין לאדם בנים - אשתו שואלתו שאלת "מה נשתנה", ומשמע כי מדובר בעיקר הדין - ולא בעניין טכני בלבד.

אלא, שהיה מקום לדון, מצד לשון התורה: "והגדת לבנך" - אשר לשון "הגדה" בדרך-כלל מיועד לגברים, אליהם מדברים בשפה הקשה כגידין, בשונה מנשים בהן נאמרת בתורה לשון "אמירה", המלמדת על שפה רכה. (כך הלא לימדונו חז"ל באשר למקרא: "כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל").

ולאחר חיפוש מצאתי בספר "חשק שלמה" לפסחים (קטז, ב) שנקט שם כי נשים חייבות בסיפור "יציאת מצריים", כשם שמחויבות בשמירת איסור אכילת חמץ - וזאת בהתאם להיקש שיש בין השניים בגמרא.

אולם ראה שם, שהביא עוד מספר "ברכי יוסף" (סימן תע"ב) וספר "חיי אדם" (כלל קס"ט) שהעלו פנים שונות בנושא.

אולם להלכה, כך נראה, נוקטים הכל כי נשים אכן חייבות במקרא ההגדה ובסיפור "יציאת מצריים". ויש להבין, איך יוסבר לאור זאת לשון המקרא המורה שפונה אל הגברים - ולא אל הנשים. (ויש לדון לחלק אולי בין הנושא של קבלת התורה לשאלת סיפור יציאת מצריים, אז אולי הנוסח כן (הולם).

“כנגד ארבעה בנים...”

מי הם “ארבעת הבנים” בישראל 2014 ומה ייעודם? עם השאלה המרתקת הזו פנינו למספר רבנים ואישי חינוך מובילים ובולטים: הרב יוסף משה אליטוב, הרב ישראל גליס, הרב שמאע <<< “אף אתה אמור לו”

הרב יוסף משה אליטוב ארבעה דורות

חג הפסח נקרא גם “חג החינוך”. החג מושתת על חינוך דור ההמשך של עם ישראל. הסיבה לכך הינה, מאחר ובחג זה נולד עם ישראל, וממשפחה אחת של בני יעקב נהפכנו לעם, לכן כל החג מבוסס על ההמשכיות של העם עדי עד בוא הגאולה בקרוב. נקראת ההגדה בשמה על-שם מצוות “והגדת לבנך”, וכמו כן הפסוק אומר “כי ישאלך בנך מחר”, חכמינו אמרו על פסוק זה “יש מחר לאחר זמן”, נשאלת השאלה: מה ראו חכמים לשנות את פשט הפסוק; מדוע אכן נזקקים אנו להסיט המשמעות הפשוטה של ה“מחר” שבתורה ל“מחר שלאחר זמן”? אלא, שהתשובה תובן בהקדים הכלל הידוע שיש מושג של ירידת הדורות, כפי שחכמינו אמרו: “אם הראשונים כמלאכים אנו כבני אדם” וכו’, כך גם בסדר של ארבעת הבנים, מוצאים אנו ירידת הדורות, הראשון הוא חכם שגדל בבית ישראל סבא ובדרך תורת ישראל, למזלו הרע בנו לא המשך את דרכו וירד מהדרך עד שנהפך לרשע, לבנו נולד ילד שנקרא תם. כשהתם הולך לבית סבו הוא רואה כל מיני סימנים שהם זרים ומוזרים לו ועל כל דבר שואל מה זה; מהי מזוזה ומהם תפילין. בבית אביו לא שואל כי אביו זנח את דרך אבותיו, לתם נולד בן שנקרא “שאינו יודע לשאול”, כי כשהולך לבית סבו הרשע אין לו שום סממן יהודי שיכול לשאול עליו.

נשאלת השאלה אם בטבע העולם ברא ה’ את סדר “ירידת הדורות”, איך יכולים אנו להתמודד עם ניסיון קשה כזה? בדיוק על זה באה התורה ואומרת לנו “כי ישאלך בנך מחר”, כשמדובר בחינוך ילדינו כל אחד יודע איך תהיה התנהגותו מחר בבוקר, וכן יודע כיצד יתנהגו ילדיו מחר בבוקר, ועל זה אומרים לנו חז”ל “יש מחר לאחר זמן”, כשם שאתה יודע כיצד תתנהג מחר, כך גם יש מחר לאחר זמן בעוד מאתיים שנה גם תתנהג ככה, כי אתה אוהב בתקיפות בכח של “נצח ישראל שלא ינחם ולא ישקר כי לא אדם הוא להינחם”. לאדם יש שינויים וניחומים, אבל לנצח ישראל אין שינויים, כשאדם מתנהג בתוקף והולך לפי רבותיו ומתרחק מכל ענייני מחלוקת שרק מרחיקים אותנו מאבינו שבשמים, כל יהודי הוא כמו בבת עינו של הקב”ה, וכל הנוגע בהם כאילו נוגע בבבת עינו. לכן הדבר הכי שנוא למעלה הוא הריחוק והפירוד שיש בין אחד לשני, וכשהולכים בתוקף מבלי לסטות כי הוא זה מדרך ישראל סבא ומבלי לערב ענייני פירוד הלבבות חלילה, זו הערובה שלנו שגם במחר של לאחר זמן יהיה כמו המחר של מחר בבוקר. וזה החג המיוחד שלנו שכולנו יושבים סביב הסדר, וכולנו קשורים עם הקב”ה, וכפי שמביא האדמו”ר רבי יוסף יצחק מליובאוויטש זצ”ל לבאר דבר ההגדה “אחד רשע...” כי “אחד” הכוונה היא שה“שמע ישראל ה’ אלוקינו ה’ אחד” שיש בקרבו של החכם יש גם בקרבו של הרשע, אלא שבהיחבא, ויש לנו לגלות את ה“אחד” הזה, שגם הוא יתגאה ביהדותו.

הכותב הינו ראש ישיבת “אור אבנר” בכפר סטירין

אבישי פרי

ארבעת פרקי החיים

הכל כותבים, כי “ארבעת הבנים” הנם בן אחד - אשר בו מהולים בעיתים שונות התכונות הנזכרות בהגדה. ברם, נראה יהיה להוסיף ולהטעים, כי מדובר על ארבעה פרקים בחיי כל אחד מאתנו: “תם” - זהו גיל טל-ילדות, אז ממטירים עלינו מסרים, ואנו מקבלים אותם בתום - ללא כל ערעורים ושאלות. ה“רשע” - זהו גיל ההתבגרות, אז נוטים נערים למרוד ביסודות עליהם חונכו, מתוך אמונה וביטחון כי הם-הם הצודקים וכי ידם על העליונה. אלו חושבים עצמם, בשעה זו לחכמים של ממש, והתאוהו להרשיע היא שמובילה אותם. ה“חכם” - זהו פרק הזמן שלאחר היא הנערות הנזכרים. האדם כבר ביטא את יצר הפורקן שלו והוא החל להתעטף ברוח בגרות אותה מובילה החכמה. הוא כבר מבין שלא חכם להתעסק בדברי-הבאי ובילוי זמניים וכי יש לו להפנות משאביו אל תכלית החיים. תקופת “שאינו יודע לשאול” - הוא תקופת השיבה כשדעת האדם כבר אינה שפירה עליו. גם אז יש להראות יחס הולם ולפתוח לאיש דרכי ההגדה בדרכו שלו. ארבעת הבנים, תבינו, הם אנחנו בארבעה צלמי-הדמות שאנו עוטים בחיינו.

הרב אברהם ישראל גליס עבור ארבעה ישראלים

שואלים: למה נאמר “אחד חכם, אחד רשע, אחד תם, אחד שאינו יודע לשאול”; היה צריך לומר “אחד צדיק, אחד רשע, אחד תם, ואחד שאינו יודע לשאול”, שכן בצורה טבעית מול רשע עומד הצדיק! אלא, אמר אחד מהמגיידים, שכשיש לידך רשע אל תהיה צדיק - אלא תהיה חכם לדעת איך לדבר אתו... פעם שחו: כנגד 4 ישראלים בנויה התקשורת החרדית - שנועדה לכל הבנים: לבן החכם - ישראל שפיגל. לבן הרשע - ישראל אייכלר. לבן התם - ישראל קצובר. לבן שאינו יודע לשאול - ישראל גליס. והיום, כולם אפוא הם בבחינת “שאינו יודע לשאול”..

הכותב הינו איש תקשורת חרדי

הרב אברהם שמאע

מנחלים יסודות חינוכיים

עם ישראל יצאו ממצרים מן המצר אל החירות שהובילה אותם למתן תורה. פסח הוא “חג החינוך”, כנודע. מצוות ההגדה היא “והגדת לבנך ביום ההוא”, היינו - לשתף הבנים בעבודת ובחירות משעבוד מצרים, עד שבא הקדוש ברוך הוא והוציאנו בניסים גדולים; קרע לנו את הים, הוליינו במדבר ונתן לנו את התורה. הורגלנו לניסים עד שאלו נהפכו למוכן וטבעי בשבילנו. תפקידנו להעביר לבנינו ובני בננו את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו, ולחנכם לאמונה וביטחון; לראות בטבע של ימינו את השגחת ד’. בשיח עם המחנכים מסביר האדמו”ר מפיאסצנה, השם יקום דמו, שהחינוך הינו עזרה והדרכה בביצוע המעשי. בחג הפסח אנו מספרים עם ילדינו על מאורעות עם ישראל בתחילת דרכו כעם, ובכך אנו מחזירים לליבם את יסודות היהדות. כי יציאת מצרים - יסוד האמונה בקב”ה. בין מסרים אלו שאנו מעבירים בפסח, ניתן להדגיש עשרה: א. עם ישראל לא נגאל עד שלא התפלל, ככתוב: “ויאנחו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ... וישמע א-לוקים את נאקתם ויזכור א-לוקים את בריתו”. ב. מכות מצרים יתחלקו לעשרה מסרים, מידה כנגד מידה על השעבוד. ג. כוח ההרגל מנע מהעם המצרי להבחין ביד ד’, אין טבע גם הטבע הוא נס. ד. מצוות קרבן הפסח הייתה כלולה במסירות נפש, וכדי לצאת ממצרים צריך לפחות מצווה אחת של מסירות נפש [וכן בקריעת ים סוף]. ה. הזכות של עם ישראל ששבילה הוציאים מצרים, היא קבלת התורה: “בהוציאך את העם מצרים, תעבדון את ה-לוקים על ההר הזה” [רש”י שמות ג, יב]. ו. לאחר ההתגלות ויציאת מצרים, היה העם צריך להגיע לדרגה שיקדימו נעשה לנשמע, וידעו שכל רצון הבורא רק להיטיב וילכו אחריו באמונה תמה. ז. מכל התקופות של עם ישראל, בחר הקדוש ברוך הוא להשתבח בתקופת המדבר: “זכרתי לך חסד נעורייך, אהבת כלולותיך, לכתך אחרי במדבר”. הביטחון המוחלט בד’ וחוסר האונים מול הטבת העצומה, שהייתה פרנסתם מצויה בכל יום על ידי המן והבאר הם שייחדו את עם ישראל והפכו ל“עם ד”. כך אנו, אם ישליך על ד’ את מבטחינו יקל מעלינו עול הפרנסה. ח. אנו בני מלכו של עולם, צריכים אנו להתגאות ולהתנהג בהתאם לתפקידנו ויעודנו הרם של בן מלך. ט. להודות ולהלל על הניסים והנפלאות להם זכו אבותינו, וכן על הניסים שבכל יום מקיימים בנו [לספר ניסים שהיו לנו]. י. להמשיך את המסורת לדור הבא “למען תספר באזני ביינך ובן ביינך”. וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח. יהי רצון שנזכה למימוש התקווה של “לשנה הבא בירושלים הבנויה”.

הכותב הינו איש חינוך בעיר רחובות

הראשון-לציון, מה הוא אומר

הראשון לציון, הגאון הרב שלמה משה עמאר, תוקף בראיון בלעדי עם 'פרשני' את חברי 'הבית היהודי': 'הבטיחו לי שלא יתנו ידם לגיוס בני הישיבות'. בתוכם, הוא מתייחס לסוגיית אכיפת חוק החמץ בערים, מדבר על הבורות בחינוך הממלכתי, ומספר איך הסביר לתלמידי בית-ספר כפר-סבאי מדוע בני הישיבות לא מתגייסים? * מספר

אבישי פרי

"בראשית הדרך, שוחחתי עם אחדים מראשי המופד"ל ('הבית היהודי'. א. פ.), והיו ביניהם שהבטיחו לי שלא יתנו ידם לגיוס בני הישיבות. מה שנעשה אח"כ, ירחם ה'". כך תוקף הראשון לציון, הגאון הרב שלמה משה עמאר שליט"א, בראיון בלעדי וראשון אחר תום כהונתו שהוא נוקיים עם "פרשני" את השבוע". לדברי הרב הראשי לשעבר, "את גושא ה'מכסות' וה'עדים' איש לא העלה בדעתו. אלו דברים של הכל ושטות. כל מי שחפצה נפשו להגות בתורה, לא יוכלו למנוע זאת ממנו. ברור שגם מי שלא מתמיד גדול, צריך לאפשר לו ללמוד".

תלמידי בתי הספר, היו קשובים. הרב עמאר.

"בשעתו", ממשיך הרב ומספר, "כאשר החלה הפרשה של גיוס בני הישיבות, פניתי לנשיא המדינה שמעון פרס, והסברתי בפניו את חששותיי מקרע בעם בעקבות פרוץ הסוגיה הטעונה אל התקשורת. קיימנו יחד מסיבת עיתונאים ענקית בבית הנשיא והסברנו את העניין בנינוחות. המטר בא להרגיע את הרוחות - לבל ייהפך הדבר לקרדום לשנאת-חינם".

לדברי הרב, בשונה מבעבר, באחרונה איננו מעורה בסוגיה הזו, משום שבפרטיה חלוקים "גדולי הדור", כלשונם.

ערב חג החינוך זהו העיתוי האידיאלי להציג את השאלה: האם לדעת הרב, על הרבנות הראשית לפעול בתחום התודעה היהודית בבתי הספר הממלכתיים - שכידוע רבים מתלמידיהם סובלים מבורות בתחום היהדות.

"חושבני, שאכן רבני העיר והשכונות, חייבים בזה. גם בתור דיין הייתי הולך ומרצה יהדות לבני הנוער. אציון, כי במסגרת הרבנות הראשית, הנהגתי חידוש שכיתות בתי ספר מכל רחבי הארץ, עורכים על שולחן הרב הראשי טקס תחילת לימוד ה'חומש' וכדומה, כאשר מסרתי בפניהם מספר מילים בערך העניין. עד-הנה מגיעים אליי תלמידי בתי ספר מכל קצו-ארץ בהגיעם לגיל מצוות.

"במסגרת כהונתי כרב ראשי הופעתי בהרבה בתי-ספר ממלכתיים שאינם דתיים. הן במסגרת הרצאות והן במסגרת מענה לשאלות שהציגו בפניי. הדבר איננו פשוט, בפרט בתקופה שהחלה ההסתה האחרונה בסוגיית גיוס בני הישיבות".

ואיך באמת הרב מסביר להם את הסוגיה; מדוע בני הישיבות אינם מתגייסים?

"הזכרתי להם את השיר 'והיא שעמדה' שבוודאי מכירים אותו, בהדגשי כי מדובר בשיר בלתי-פשוט בעליל: מאז נהיינו לעם, זה אלפיים שנות גלות, לא הפסיקו לרדוף אותנו. ומה עמד לנו; הרי היינו ללא מדינה וללא צבא?! אלא, שהתורה היא-היא שעמדה שעומדת ושתעמוד לנו להיבצל מכל רע. אין ספק, שאנו צריכים השתדלות, בדמוות הצבא, ואף מתפללים אנו מידי יום על החיילים, אבל התורה היא העיקר. הלא כבר קבע דוד המלך: 'אם ה' לא ישמור עיר - שווא שקד שומר'. אני חייב לציין שהופתעתי. לעיתים רבות היה מדובר במאות תלמידים, אך הם היו קשובים וגילו הבנה. הופעתי בפני תלמידי בית-ספר ה'אליטות' בכפר סבא ורעננה. מדובר בנערים מושכילים, אך הם קיבלו את דבריי ללא אומר וללא דברים.

אז איך באמת נותרח הפלא הזה? הרב עמאר עצמו מנפח את הסוד: "בילדותי שמעתי הסבר על דברי המשנה באבות: 'ודע מה שתשיב לאפיקורס'. ולכאורה תמונה: כלום יכול האדם להתכוון מראש לשאלותיו של הכופר; איך בכלל יידעם? אלא, שאם יידע האדם את אלוקיו (בחינת 'ודע את אלוקי אביך') ותמיד יכוון ליבו לתהודתו ולכבודו, כמו בן אשר יעשה הכל כדי להשיב פני מחרפי אביו רעה בצורה המיטבית ביותר, אזי בהחלט יסייע הקב"ה בעדו שיצליח בדרכו".

כידוע, כבוד הרב, מסיבות שונות, אכיפת "חוק החמץ" בערים לוקה בחסר. האם על הרבנות הראשית להתערב בנדון - הנוגע לזהותה היהודית של המדינה?

"בזמנו, כאשר כיהנתי כרבה של תל-אביב, התיר היועץ המשפטי של העירייה מכירת חמץ בתוך החנויות, כאשר לטעמו החוק מורה כי רק 'בפומבי' אסורה המכירה וכי פנים החנות אינה בכלל זה. מיד פניתי לחכ"ם של הסיעות החרדיות, שבזכות פעילותם תוקן החוק. לא ארך הזמן, ושוב עוות החוק ממשמעו ע"י בית המשפט. בלחמתי על-כך רבות, ואני חייב לציין, שצרות רבות בחוק לא עלו על הפרק ותוקנו בהסברה שקטה. לפני שהפרשיות עולות על השולחן, תמיד כדאי לפעול בדרך זו, אשר לה אפשרות גדולה יותר להצלחה.

לסיום, נשמח לשמוע מהרב איחולים לאלפי קוראינו - עם הגיע חג הפסח תשע"ד.

"יהי רצון שגשכיל להכין את בתי הנפש שלנו לקבל את שפעת הקודש שה' משפיע עלינו במהלך החג הקדוש הזה. כידוע, רבנו האר"י אומר שאין לילה כליל הסדר, אשר בו מתגלים כל האורות. ואם גשכיל להכין עצמנו ללילה הקדוש כדי שלכל הפחות נוכל לגעת באורות הללו, (בחינת מאמר התפילה 'והשיאנו ה' אלוקינו את ברכת מועדיך' - שנישא את המטענים הרוחניים הללו לכל ימות השנה), אזי בעזרת השם נצא ברכוש רוחני גדול, עצום ורב, ונתעלה עוד עלייה בהתקרבות אל פני ה' יתברך. ושנזכה שבניסן הזה יגאל, כשם שגאלו בו אבותינו, בישועה ורחמים, אמן ואמן".

אמן. ישר-כח כבוד הרב, ושיזכה שיפוצו מעיינותיו חוצה.

אלוהיו ישראלי

הבן החמישי

מישהו אמר
כי בן נוסף נולד
על פני הארבעה
ההם הידועים

אך לא.
אומר בפה מלא
לא נולד כזה
ואם נולד
כבר מת

כי ארבעה לי יש
ולא אחר
יש חכם ויש הרע
יש טיפש ומטופש
וחמישי אין בנמצא
יש רק הארבעה

זה האחד הכל יודע
ועוד רוצה לדעת עוד
והשני יודע לא פחות
אך מתנגד הוא להכל

יש השלישי
טיפש כזה
והוא תמה
ועגולות עיניו

יש את זה
סורר מורה
את עיניו אינו מניח
ומסקנות אינו מסיק
אותו - דבר לא מעסיק
כי הוא כזה
אדיש

הכותב הינו מנהל ת"ת במוסקבה, רוסיה

ישראל פרידמן

סיפור לחג
ארבעה כוסות של יגון

ילד קט היה חנניה כשראה את אמו בוערת באש להבה,
כשהתה במטבח. מחזה מבעית זה לא יישכח ממנו
לעד. מיני-אז, חייו של הילד הופכים למיוסורים. איננו
מוצא את עצמו. אביו, שנותר לבדו, לא יכול היה לשאת
בעולו.

ומה נשתנה ליל הסדר מכל הלילות? אומנם כולם
אפלים המה, לחם צר ומים לחץ, אולם בליל החירות,
קולות ההגדה בוקעים מבתי בית-שמש הנושנה, והוא
בעיצונו הולך. נודד הוא ברחובות-קריה מהכא להתם
ומהתם להכא, ולא מצליח לעכל את היגון הדואב. אביו
לא יבקש ממנו שישאל "מה נשתנה", והוא כמובן
מחריש.

מתקשה חנניה מהכיל הכאב, והוא מבקש להפיג
הרהוריו המהדהדים בקרבו באמצעות לגימות יין
מטשטשות. כך אכן עושה. לאחר שמאתר בקבוק יין
אדום יבש, הוא שותה את תכולתו, ושוקע בשניה עמוקה
במקלט מזדמן אפוף ריח-תחב חריף. רחמים.

כולם שותים כוסות יין לחירות - והוא לדיכוי.

משגדל הנער, החליט שהוא סבל - אך אחרים לא. הוא
יעשה הכל כדי שאיש לא יחווה את סאת היגון שהוא
נאלץ לחוות.

מיני-אז גמלה בליבו החלטה להקים ארגון סעד ובית-
תמחוי לנזקקים ופושטי-יד. מידי חג הוא מחלק לכאלו
מזון ומשקה - כדי שיעבירו החג בדיצה בביתם - ולא
חלילה בהיטלטלות בין בתים ורחובות.

כדי שישתו ארבעה כוסות של יין לחירות - ולא לדיכוי
מאמלל.

לחנניה הילד, קוראים כיום, הרב חנניה אלחרר, איש
נכבד ורב-עליליה. בזכותו, בעזרת השם, כבר לא
תמצאו בבית-שמש ילדים נוודים בלילות-סדר. בלילה
הזה כ-ו-ל-ם מסובים.

ברוכים הבאים!

מזון "בלבבי - יהדות מלב אל לב", מזרך את עשרות מזויי המייל
החדשים ואת אלו שיבואו אחריהם בברכת "ברוכים הבאים!"